

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/360/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

168/2018. (VII. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2017. augusztus 27-én előterjesztett **panaszát** a 2018. július 12-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag és dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott ülésén hozott döntése alapján

egyrészt a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) IV. kerületi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: A. Rendőrkapitányság) rendőrei által foganatosított intézkedések vonatkozásában

á t t e s z i

a IV. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjéhez,

másrészt a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: B. Rendőrkapitányság) rendőrei által foganatosított intézkedések vonatkozásában

á t t e s z i

a XV. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a 2017. augusztus 7-én, valamint a 2017. augusztus 18-án történt rendőri intézkedés (intézkedési kötelezettség elmulasztása) miatt 2017. augusztus 27-én postai úton panaszt terjesztett elő, amelyet 2017. október 20-án szintén postai úton előterjesztett beadványával kiegészített.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

I.

1) a) A panaszos 2017. augusztus 7-én 9 óra 24 perckor rendőri intézkedést kért, mivel elmondása szerint volt felesége annak ellenére akadályozta meg kislányával való kapcsolattartását, hogy őt már a panaszossal kötött egyezséget jóváhagyó jogerős határozatban foglalt szabályok szerinti kapcsolattartást korábban is akadályozta, ezzel összefüggésben pedig már jogerősen megbírságotlák, vele szemben végrehajtási eljárás van folyamatban.

A panaszos elmondása szerint a kikerkező rendőröktől hatékony segítséget nem kapott, pedig felhívta a figyelmüket arra, hogy a volt felesége a kiskorú lányával való kapcsolattartás akadályozásával bűncselekményt követhet el (a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.] 210. §).

b) 2017. augusztus 18-án 19 óra 35 perckor a fentihez hasonló okból a panaszos ismét kérte a rendőrök segítségét. A panaszos előadta, hogy ezúttal bemutatta a rendőröknek a Testület FRP/72/3/2017/Ált. számú, a kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása esetén felmerülő rendőri intézkedések általános követelményeiről szóló tájékoztató levelet, valamint a volt feleséget jogerősen bírsággal sújtó, végrehajtást elrendelő határozatot.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőrök annak ellenére nem léptek föl volt feleségével szemben, hogy nem ez volt az első ilyen eset. A rendőrök a parancsnokkal való egyeztetés után távoztak a helyszínről. A panaszos véleménye szerint, miután bemutatta a fent hivatkozott dokumentumokat, a rendőröknek elegendő információ állt a rendelkezésükre ahhoz, hogy fellépjenek a volt feleségével szemben, hivatalból büntetőeljárást indítsanak, továbbá jelezzék a gyermekvédelmi jelzőrendszer felé az adott gyermekvédelmi problémát.

A panaszos álláspontja szerint a fentiek alapján az intézkedő rendőrök a tisztességes eljáráshoz való jogának, valamint a családi élet tiszteletben tartásához való jogának sérelmét idézték elő.

2) A panaszos 2017. október 20-én panaszát pontosította és kiegészítette.

A panaszos elmondta, hogy a sérelmezett intézkedés során jogerős, bírságot kiszabó határozatot mutatott be az intézkedő rendőröknek, valamint bemutatta nekik a Testület fent hivatkozott tájékoztató levelét.

A panaszos kiegészítésként elmondta, hogy 2017. szeptember 16-án délelőtt 9 órakor bejelentést tett a rendőrség felé a központi segélyhívón keresztül, mert kislánya tőle elszaladt és eltűnt. A rendőrök a kislányát megtalálták, de erről a panaszost nem tájékoztatták, arról a panaszos az A. Rendőrkapitányság portásától szerzett tudomást.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

II/A.

1) Az A. Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza:

Az A. Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya KMP Alosztály állományához tartozó r. ftörm. teljesített szolgálatot 2017. augusztus 7-én a panasszal érintett esetben. A r. ftörm. 9 óra 40 perckor kapott utasítást a Tevékenység-irányítási Központtól (a továbbiakban: TIK), hogy jelenjen meg az A. utca egyik ingatlanánál, mivel bejelentés érkezett kapcsolattartás akadályozása miatt.

A r. ftörm. a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. §-ának (1) bekezdése alapján felvette a kapcsolatot a panaszossal. A panaszos elmondta, hogy bírósági végzés alapján láthatási ideje lett volna 9 órától, ám a volt felesége nem adta át kislányát. A panaszos felhívta volt feleségét, aki azt mondta, hogy azért nincs a közös lányukkal a helyszínen, mert a panaszos késett a megbeszélte időponthoz képest, és így ő vitte el lányukat a nyári táborba. A panaszos elismerte, hogy valóban késett, mivel az általa használt gépjármű műszaki hibás lett.

Tekintettel arra, hogy sem a volt feleség, sem a kiskorú gyermek nem volt a helyszínen, az intézkedő rendőrök őket nem tudták meghallgatni.

A panaszos a 2017. augusztus 7-ei intézkedés során semmilyen dokumentumot nem mutatott föl, amely kiskorú gyermek elhelyezésével lett volna kapcsolatos, így az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdésében foglalt segítség és felvilágosítás adási kötelezettségnek eleget téve tájékoztatták a panaszost, hogy amennyiben a jövőben is hasonló jellegű probléma merül föl, vitáját polgári peres úton tudja rendezni. A tájékoztatást a panaszos tudomásul vette.

Az eset kapcsán bűncselekmény, egyéb szabályszegés nem valósult meg. A kivizsgálás alapján elmondható, hogy a helyszínen rendelkezésre álló adatok és tapasztalatok alapján a rendőrök szakszerűen és jogszerűen jártak el.

A 2017. augusztus 7-ei intézkedést követően az A. Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya a Gyermekjóléti Szolgálat felé megtette a szükséges jelzést, továbbá – a panaszos 2017. augusztus 22-én tett feljelentése alapján a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 210. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és aszerint minősülő kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása vétségének megalapozott gyanúja miatt a panaszos volt felesége ellen nyomozás indult.

A 2017. augusztus 18-án a B. Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök intézkedtek.

2) A Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjének készült adatlap az Állásfoglalás II/A. rész 1) pontjához képest az alábbi többlet információkat tartalmazza:

A panaszos a helyszínen elmondta, hogy a bírósági végzés alapján augusztus második hetétől – a panasszal érintett napon – reggel 9 órától augusztus 3 hetének utolsó napjáig egészen 18 óráig tartó kapcsolattartási időt a volt felesége megakadályozta azzal, hogy közös gyermeküket elvitte a táborba.

II/B.

1) A 2017. augusztus 18-án intézkedő rendőrök jelentései az alábbi információkat tartalmazza:

Az intézkedő rendőrök 19 óra 35 perckor kaptak utasítást arra, hogy menjenek ki egy gyermekláthatási vita helyszínére. A helyszínen az intézkedő rendőrök felvették a kapcsolatot a panaszossal, aki elmondta, hogy azért értesítette a rendőrséget, mert bírósági határozat

alapján megállapított, kiskorú gyermekével való kapcsolattartási jogának gyakorlásában akadályozzák (a határozatot a panaszos bemutatta, annak tartalmát az intézkedő rendőrök megismerték). A panaszos elmondta továbbá, hogy több alkalommal hívta feleségét telefonon, valamint többször csengetett, azonban nem sikerült felvennie a kapcsolatot gyermeke édesanyjával.

Az intézkedő rendőrök meghallgatták a panaszos volt feleségét is, aki elmondta, hogy gyermeke otthon van, azonban nem kívánja őt átadni a panaszosnak, mert a legutóbbi (2017. augusztus 7-ei eset) alkalommal késett, ezért a közös gyermekük nem szeretné őt látni.

Az intézkedéssel érintett személyeket az intézkedő rendőrök felvilágosították, hogy jogaikat bírósági úton érvényesíthetik. A panaszosnak elmondták továbbá, hogy amennyiben a jövőben is akadályozzák a kapcsolattartáshoz való jogának gyakorlását, értesítse a rendőrséget, mivel erről jelentések készülnek, amelyeket fel lehet használni a bíróság előtti eljárásban.

A panaszosnál a már fent hivatkozott bírósági határozaton kívül más dokumentumot nem mutatott föl. A panaszos sem a bejelentés során, sem pedig a helyszínen nem hivatkozott egyéb dokumentumra, körülményre.

Az esettel kapcsolatban szabálysértés, bűncselekmény nem valósult meg, nem merült föl olyan körülmény, amely alapján további intézkedési kötelezettség keletkezett volna. Az esetet az intézkedő rendőrök jelentették a TIK felé. Az intézkedést 19 óra 50 perckor fejezték be.

2) Az eset adatlap alapján a panaszos 2017. augusztus 18-án 18 óra 56 perckor kért rendőri segítséget, mivel a volt felesége nem akarta átadni neki közös gyermeküket, holott erre bírósági határozat alapján kötelessége lett volna.

3) A kiskorú gyermek apai kapcsolattartásának megváltoztatási ügyében 2017. március 9-én kelt határozatból kiderül, hogy a panaszos kiskorú gyermeke félelmet érez a panaszossal való kapcsolattartásokat illetően, és többször kifejtette, hogy nem kíván a panaszossal találkozni, bár ellenérzését nem indokolta.

4) A Testület rendelkezésére bocsájtott gyámhatósági döntések alapján a panaszos feleségével szemben két alkalommal szabtak ki bírságot, indítottak végrehajtási eljárást (egy 2016. december 26-ai eset, valamint egy 2017. január 6-ai és 13-ai eset kapcsán), a kapcsolattartási viták miatt hivatalból védelembe vételi eljárás is indult (a panaszos kérelme és az Apák az Igazságért Egyesület jelzése alapján 2017. június 16-ai keltezésű döntéssel), további két esetben pedig elutasították a panaszos végrehajtási eljárás megindítására vonatkozó kérelmét (egy 2017. április 29-ei eset, valamint a panasszal is érintett 2017. augusztus 7-ei eset kapcsán).

5) A Testület rendelkezésére bocsájtott egyéb dokumentumok a panasz ügy elbírálása szempontjából további releváns információt nem tartalmaznak, így azok ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

A Testület vizsgálta, hogy a panaszos minden sérelmezett rendőri intézkedés tekintetében határidőben terjesztette-e elő beadványát.

A panaszos a 2017. október 20-án előterjesztett kiegészítő beadványában sérelmezte, hogy 2017. szeptember 16-án elszaladt és eltűnt lányának megtalálásáról őt az A. Rendőrkapitányság nem tájékoztatta.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése alapján a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

A Testület Eljárási Szabályzata (a továbbiakban: Eljárási Szabályzat) 14. §-ának (6) bekezdés a) pont ab) alpontjának megfelelően a Testület a panaszt elutasíthatja, ha az elkésett.

Az Eljárási Szabályzat 9. § (2) bekezdése szerint amennyiben a panaszos az említett 20 napos határidőt hibáján kívül mulasztotta el, a mulasztás következménye (a panaszbeadvány elutasítása) igazolással orvosolható (igazolási kérelem). Ezt a határidőt a rendőri intézkedéstől kell számítani. Ha azonban a rendőri intézkedés csak később jutott a panaszosnak vagy képviselőjének a tudomására, vagy az előterjesztés akadály csak később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudásszerzéssel, illetőleg az akadály megszűnésével veszi kezdetét. A mulasztástól számított három hónap eltelte után igazolási kérelmet előterjeszteni nem lehet. Az igazolási kérelmet a beadvánnyal egyidejűleg kell előterjeszteni, de a Testületi Tag e körben – amennyiben a beadvány alapján észleli, hogy az igazolási kérelem lehetősége fennáll – hiánypótlási felhívást bocsáthat ki a panaszos, illetve képviselője felé. Az igazolási kérelemnek az eljárás folytatására nincs halasztó hatálya. Amennyiben a Testület az igazolási kérelemnek helyt ad, a panaszos vagy képviselője által előterjesztett beadványt olyannak kell tekinteni, mintha azt az elmulasztott határidőn belül terjesztették volna elő.

Tekintettel arra, hogy a panaszos fenti sérelmét határidőn túl, igazolási kérelem egyidejű benyújtása nélkül adta elő, valamint a Testület rendelkezésére álló dokumentumok alapján nem észlelhető olyan körülmény, amely a panasz határidőben való benyújtását akadályozta volna, a **Testület – az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése alapján – a panasz e részének elutasításáról döntött.**

IV.

A panaszos sérelmezte, hogy 2017. augusztus 7-én és 2017. augusztus 18-án a helyszínrre kikerkező rendőrök nem intézkedtek a volt felesége ellen, annak ellenére, hogy ő megakadályozta közös kiskorú gyermekükkel való kapcsolattartás jogának gyakorlását. A panaszos – elmondása szerint – mindkét alkalommal közölte a rendőrökkel, hogy a volt feleségét hasonló eset miatt korábban már jogerősen bírsággal sújtották, vele szemben végrehajtási eljárás van folyamatban (amelynek igazolására a 2017. augusztus 18-ai esetben állítása szerint felmutatta az intézkedő rendőrök számára a jogerős bírságot és végrehajtást elrendelő gyámhatósági döntést), ennek ellenére a rendőrök nem intézkedtek az anyával szemben.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30 /2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület első körben azt értékelte, hogy a rendőrségnek a panasszal érintett mindegyik esetben keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a panaszos bejelentése alapján:

a) A panaszos 2017. augusztus 7-én rendőri segítséget kért, mert álláspontja szerint volt felesége akadályozza közös kiskorú gyermekükkel való kapcsolattartását azzal, hogy a megbeszélte időben nem adja át őt neki. Az A. Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint a bejelentés alapján, TIK utasításra ki is mentek a helyszínre a rendőrök és megkezdték az intézkedést.

A panasszal érintett esetek idején hatályos Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében egyrészt általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Testület megítélése szerint az állampolgári bejelentés alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett annak érdekében, hogy a tényállásról a helyszínen tájékozódni tudjon. **A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint e kötelezettségének a rendőrség eleget tett, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga.**

b) A panaszos 2017. augusztus 18-án a fenti esethez hasonló okból ismét rendőri segítséget kért, amely alapján – a B. Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint – a rendőrök kimentek a helyszínre és megkezdték az intézkedést.

Az előző pontban ismertetett jogszabályi rendelkezések alapján ebben az esetben is intézkedési kötelezettsége keletkezett a rendőrségnek, amelynek a B. Rendőrkapitányság rendőrei – a rendelkezésére álló dokumentumok szerint – eleget is tettek, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga.

2) A Testület vizsgálta azt, hogy az egyes esetekben mennyiben tett eleget a rendőrség a segítségnyújtási, illetve felvilágosítás-adási kötelezettségének.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Az Rtv. 24. §-a továbbá szabályozza a rendőrség segítségnyújtási, illetve felvilágosítás-adási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a

hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.

A panaszos és volt felesége közötti a panasz benyújtásakor legfrissebb egyezséget jóváhagyó gyámhatósági döntés idején hatályos a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) vonatkozó rendelkezéseit – a rendőri intézkedéssel érintett körülmények tisztázásának érdekében – szükséges jelen panaszügyben figyelembe venni.

A Ptk. 4:178. §-ának [A kapcsolattartás joga] (1) és (2) bekezdése szerint a gyermeknek joga, hogy különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani. A gyermekétől különélő szülő – ha a bíróság vagy a gyámhatóság eltérően nem rendelkezik – jogosult és köteles gyermekével kapcsolatot tartani.

A Ptk. 4:180. §-a [A kapcsolattartási jog tartalma] értelmében a kapcsolattartási jog magában foglalja a gyermekkel való személyes találkozást, a gyermeknek a lakóhelyéről vagy a tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra történő elvitelét, a gyermekkel időszakonként, elsősorban az oktatási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, és kiterjed a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartására.

A Gyer. Második része tartalmazza a szülői felügyelet és kapcsolattartás szabályait. A 27. § szerint A kapcsolattartás célja, hogy a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek (a továbbiakban: kapcsolattartásra jogosult) közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kíséresse, tőle telhetően segítse. A kapcsolattartás formái a folyamatos, az időszakos és a felügyelt kapcsolattartás. A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (a továbbiakban: meglátogatás), a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra, a visszaadás kötelezettségével történő elvitelét, meghatározott időtartamú külföldre vitelét, és a gyermekkel személyes találkozás nélkül történő rendszeres kapcsolattartást – így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, illetve az informatikai eszköz útján való kapcsolatot –, az ajándékozást és a csomagküldést. Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, a külföldre vitel lehetőségével vagy annak a gyermek érdekében való kizárásával. Nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak az időszakos kapcsolattartás ideje alatt, a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát, ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet nem haladhatja meg. A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy felróható magatartás hiányában a kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel, és – különösen, ha a kapcsolattartásra jogosult szülő szokásos tartózkodási helye külföldön van – a meghatározott időtartamú külföldre vitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg.

A Gyer. 29. §-a szerint a gyámhivatal vita esetében – a Ptk. 181. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak figyelembevételével – bármelyik fél kérelmére dönt a kapcsolattartásról vagy annak megváltoztatásáról, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a Ptk. 181. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság hatáskörébe tartozik.

A Gyer. 29/A. §-a kimondja, hogy a gyámhivatal a kapcsolattartást elsősorban tárgyalás megtartása során, a gyermeket gondozó szülő vagy más személy (a továbbiakban: együtt: kapcsolattartásra kötelezett) és a kapcsolattartásra jogosult egyezségével törekszik rendezni. A Gyer. az egyezség minimális tartalmi követelményeit e §-ának (1) bekezdésében rögzíti. A gyámhivatalnak az egyezség létrehozása során törekednie kell a felek és a korlátozottan cselekvőképes gyermek közötti megegyezésre. Nem lehet az egyezséget jóváhagyni, ha az ellen az ítélőképessége birtokában lévő gyermek kifejezetten tiltakozik. Az egyezséget a gyámhivatal jóváhagyja és határozatba foglalja, ha az megfelel a gyermek érdekének, véleményének és a kapcsolattartás céljának. Az egyezség jóváhagyásával egyidejűleg a feleket tájékoztatni kell a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása következményeiről. Az időszakos kapcsolattartás időtartamát a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelően kell meghatározni. Tanköteles gyermek esetén a tanítási szünetek időpontjára és tartamára az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjét meghatározó rendeletében foglaltak az irányadók. Egyezség hiányában a gyámhivatal - a kapcsolattartás céljának megfelelően - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján, a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel, a gyermek érdekében dönt.

A Gyer. 30. §-a rendelkezik – egyebek mellett – a feleket terhelő tájékoztatási kötelezettség és az elmaradt kapcsolattartás pótlása kérdéséről. A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a felek előzetesen, lehetőség szerint írásban vagy egyéb igazolható módon, késedelem nélkül tájékoztatják egymást. Az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, ha az a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból maradt el, feltéve, hogy a jogosult a kapcsolattartást szabályozó döntésben foglaltak szerint eleget tett előzetes tájékoztatási kötelezettségének vagy az előre nem látható akadályok felmerülését utólag igazolja. Az elmaradt kapcsolattartás pótlása nem veszélyeztetheti a gyermek egészséges fejlődését.

A Gyer. részletesen szabályozza a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása kérdéseit (ide tartozik az is, hogy gyámhivatal a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében - kérelemre - korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek, felróható magatartásnak minősül az is, ha a jogosult nem a bíróság vagy a gyámhivatal döntésének megfelelően él kapcsolattartási jogával, vagy ha ezen kötelezettségének önhibájából hat hónapig nem tesz eleget) (31. §). Lehetőség van arra is, hogy a gyámhivatal a korábban megállapított kapcsolattartást megváltoztassa (32. §)

A kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat végrehajtása szabályait a Gyer. 33. §-33/B. §-ai rendezik. Eszerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelem benyújtásának a kapcsolattartás pótlására, ennek hiányában a kapcsolattartásra – a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban – előírt határidő elteltétől, illetve a (2) bekezdés szerinti veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától számított 30 napon belül van helye. A gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást. Ha a gyámhivatal az előzőekben foglaltak

vizsgálata során megállapítja az önhiba fennállását végzéssel elrendeli a végrehajtást. A gyámhivatal a végrehajtást elrendelő végzésben a mulasztó felet felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartásra vonatkozó határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével, felhívja, hogy a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül biztosítsa, és megjelöli a pótlás végső határidejét, figyelmezteti kötelezettségei önhibából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire, és egyúttal a meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközök valamelyikét alkalmazza, továbbá erre irányuló kérelem esetén kötelezi a kapcsolattartás megghiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére. Ezen túlmenően, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhivatal kérelemre végzéssel a család- és gyermekjóléti központ kapcsolattartásának, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelembe vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn, dönt a feleknek a kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó – a kapcsolattartás érdekét nem befolyásoló – kérelméről, így a gyermek átadásának és átvételének helyéről, időpontjának kismértékű változtatásáról, valamint az abban közreműködő személyekről. Ezen intézkedések meghozatalára a végrehajtást elrendelő végzés jogerőre emelkedésétől számított általában 1 éven belül van lehetőség, illetve 2 éven belül van lehetőség, ha legalább 2 alkalommal bíróság kiszabására került sor a végrehajtás elrendelésétől számított 1 éven belül. Amennyiben pedig a kapcsolattartásra kötelezett neki felróhatóan akadályozza a gyermeknek a kapcsolattartásra jogosulttal való kapcsolata kialakítását, fenntartását, a gyermeket bizonyíthatóan, a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartásra és a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatnak a végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal a szülői felügyeleti jog rendezése vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt pert indíthat, feltéve, hogy az a kiskorú gyermek érdekében áll, és azt a szülő vagy harmadik személy is kéri, vagy feljelentést tesz kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

A fentiekből kitűnik tehát, hogy a kapcsolattartás szabályozása elsősorban a felek megállapodásával, egyezségével, vagy gyámhatósági, illetve gyermek-elhelyezési per esetén bírósági határozattal történik. A bíróság vagy végzéssel jóváhagyja a felek egyezségét e tekintetben, vagy a hatályos jogszabályi keretek között (Ptk., Gyer.) szabályozza a gyermek láthatását. A fentiekből az is látható, hogy a Ptk. szűkös előírásait, ahogyan a bíróság határozattal rendezett kapcsolattartás előírásait a Gyer. tölti ki részletes tartalommal (pl. a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás viszonyával), hiszen az ítélet célja csupán egy végrehajtható és nyomon követhető keret kialakítása, melynek végrehajtásáról önkéntes teljesítés hiányában vagy vita esetén a gyámhatóság gondoskodik, akinek eljárására pedig a Gyer. előírásai vonatkoznak.

A fentiek alapján elmondható, hogy a szülői kapcsolattartási ügyekben a helyszínen a rendőri intézkedés csupán a bejelentés ellenőrzésére és a hatásköri szabályok, valamint jogérvényesítési lehetőségek (bíróság, valamint gyámhatóság eljárása) közlésére terjedhet ki. Összességében tehát az ilyen ügyekben intézkedő rendőrök feladata a körülményekről való tájékozódás (minden olyan magatartás tekintetében, amely szabálysértés vagy bűncselekmény gyanúját vetheti fel), valamint a szükséges felvilágosítás megadása.

Abban az esetben terhelheti az intézkedő rendőröket a fentiekben túli intézkedési kötelezettség, ha már a helyszíni körülményekről való tájékozódás során felmerül a gyermek érdekeit sértő

bűncselekmények bármelyikének megfelelő mértékű gyanúja (pl. a Btk. 208. §-a szerinti kiskorú veszélyeztetése, vagy a Btk. 210. §-a szerinti kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása), vagy szándékos bűncselekmény elkövetése során történik tettenérés (pl. már a helyszínen rendelkezésre állnak az ennek alátámasztásához szükséges eredeti bírósági határozatok, illetve gyámhatósági döntések). Előbbi esetben az intézkedő rendőrnek szükséges mérlegelnie a büntetőeljárás megindítását, utóbbi esetben pedig a feltételezett elkövető előállítása lesz indokolt az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján. Az itt ismertetett lehetőségek azonban rendkívül kivételesek, hiszen az intézkedő rendőrnek nincs kompetenciája egy ilyen bonyolult jogkérdésben a helyszínen, minden körülményt megfelelően értékelve (pl. valóban beteg-e a közös gyermek) dönteni.

A Testület a fent ismertetetteknek megfelelően értékelte, hogy az egyes esetekben az intézkedő rendőrök megfelelően teljesítették-e az intézkedési kötelezettségükből fakadó feladataikat.

a) A 2017. augusztus 7-ei esetben ugyan a panaszos előadta, hogy álláspontja szerint a volt felesége bűncselekményt követhet el azzal, hogy annak ellenére akadályozza a közös gyermekükkel való kapcsolattartást, hogy vele szemben korábban jogerősen bírságot szabtak ki, ezzel együtt pedig végrehajtási eljárás indult, azonban a panaszos ennek valóság tartalmát a helyszínen megfelelő dokumentumokkal alátámasztani nem tudta. A Testület rendelkezésére álló dokumentumokból az is kiderül, hogy a panaszos volt felesége és közös gyermekük nem volt a helyszínen, így őket az intézkedő rendőrök meghallgatni nem tudták.

Az A. Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint az intézkedő rendőrök tájékoztatták a panaszost, hogy amennyiben a jövőben is hasonló jellegű probléma merül föl, vitáját polgári peres úton tudja rendezni. A tájékoztatást a panaszos tudomásul vette.

Az intézkedést követően pedig az A. Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya a Gyermekjóléti Szolgálat felé a szükséges jelzést is megtette.

A Testület megítélése szerint, a fentiek alapján elmondható, hogy az intézkedő rendőrök a helyszínen nem rendelkeztek olyan információval, amely szabálysértés, vagy bűncselekmény elkövetésének megfelelő mértékű gyanúját vetette volna föl, így az intézkedési kötelezettségük csupán a körülményekről való tájékozódásra, a megfelelő felvilágosítás adásra, valamint a szükséges jelzés megtételére terjedt ki. **Ezzel összefüggésben tehát nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

b) A 2017. augusztus 18-ai esetben a panaszos – saját elmondása szerint – bemutatta az intézkedő rendőrök számára a volt feleségével szemben jogerősen kiszabott bírságot megállapító, valamint végrehajtási eljárást megindító végzést. A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint azonban a panaszos a helyszínen kizárólag a kapcsolattartásra vonatkozó egyezséget jóváhagyó végzést mutatta be az intézkedő rendőröknek, amelyből azonban nem a panaszos által említett jogerős bírságot megállapító és végrehajtási eljárást megindító gyámhatósági döntés. Így tehát a panaszos és a B. Rendőrkapitányság álláspontja között ellentmondás van.

A helyszínen a rendőrök meghallgatták a panaszost és annak volt feleségét, amelyből – a rendelkezésére bocsájtott dokumentumok alapján – pusztán annyi derült ki, hogy a panaszos és volt felesége között akadnak problémák a kapcsolattartás kérdésében, valamint a közös gyermekük nem kívánja látni a panaszost.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumokból kiderül, hogy az intézkedő rendőrök ebben az esetben is tájékoztatták a panaszost a jogorvoslati lehetőségeiről, valamint felvilágosították, hogy a jövőben is értesítse hasonló esetekben a rendőrséget, ugyanis az ilyen bejelentések alapján történt rendőri intézkedésekről minden esetben jelentés készül, amelyet később egy esetleges bírósági tárgyaláson a panaszos felhasználhat bizonyítási eszközként.

A fentiek alapján – az álláspontok között feszülő ellentmondás miatt – nem lehet maradéktalanul tisztázni a tényállást, ugyanakkor megjegyzendő, hogy összességében – a Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint – a panaszos nem szenvedett olyan mértékű hátrányt, amely számára alapjogsérelmet okozott volna (a jelen panaszügyhöz szorosan nem kapcsolódó dokumentumokból kiderül, hogy a gyámhatóság folyamatosan foglalkozik a panaszos kapcsolattartási ügyével, valamint büntetőeljárás is folyamatban volt a panasz benyújtásának idején a volt feleségével szemben a kapcsolattartás akadályozása tárgyában), **így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.**

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrkapitányság rendőreinek mindkét esetben a panaszos bejelentése alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett, amely alapján – a helyszínen rendelkezésre álló információk tükrében – eleget tettek a szükséges tényfeltárási, valamint segítségnyújtási és felvilágosítás adási kötelezettségüknek, jelezték a kapcsolattartási problémát a gyámhatóság felé, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. július 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET